

CENA lista: U preplati za čitavu god. K 48.—, za polugodište K 24.—, tromesečno K 12.—, mesečno K 4.—, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. OGLASI primaju se u spravi lista trg. Cuzosza i Tisk. Jos. Krmpotića.

Godina IV.

U Puli, sreda 20. novembra 1918.

Broj 1206.

Na rastanku.

U najskorije doba ostaviće poslednji odeli Čehoslovaka, bivše austrijske države i ratne luke Pula. Ostaju ovde samo oni, koji ne mogu s raznih uzroka otputovati, a te dajemo pod okrilje Jugoslavije.

U prvim časovima prevrata, pozvani po zastupnicima jugoslavenske države, pružili smo im našu pomoćnicu ruku. Sada odlazimo, te ne želimo ništa drugo, nego da bismo živi i zdravi došli u svoju oslobodjenu državu, gde smo potebiti.

Osobito nam je milo, što tom prigodom možemo iz sve duše da zahvalimo svima onima, koji su se za nas bratski zauzeli te poštivali kao pripadnike mlađe čehoslovačke republike.

Ova zahvala namenjena je svima bez razlike narodnosti.

Československý ústřední výbor v Pulji.

Odgovornost trenutka.

Nije danas vreme za veliku politiku, a pogotovo se za nas u Pulji, koji smo danas osamljeni i gotovo zatvoreni, kako bijasmo u početku rata. Danas imamo u Pulji prešnje poslove. Zatvori su naši puni ljudi, koji su bili napušteni s toga, što se kod njih našlo crarske stvari. Bilo je seljaka, koji su bili radi toga zatvoreni, što se u njihovim kućama našlo po nekoliko hiljada kruna, drugi s toga, što su posedovali nekoliko para cipela itd. Sve to dokazuje, da su talijanske oblasti još neupućene u prilike, što su vladale pre njihovog dolaska. Pula je bila zaposeđuta velikom vojnom silom. Kad se Austrija raspala, te su se vojnici počeli razilaziti kućama, gledali su, kako bi prodati sve stvari, koje nisu mogli uzeti sobom. Ko može spočitnuti seljacima i ostalim ljudima, da su si od vojnika nabavili sve, što im je nužno trebalo? Da ih nisu kupili, bili bi vojnici sve ove stvari porazbacali, a ne bi danas nikome služile.

Na drugoj strani mi danas nemamo ništa sile ništa utecaja, da bi našim ljudima prištedili neugodne stvari u zatvorima. Ali smo uvereni, da će se stvari doskora razjasniti i da neće biti žrtava, jer bi to imalo samo neugodnih posledica za buduće odnose između Slavena i Talijana. Mišlimo, da je u interesu objiju vlasti, što će jednom imati zajedničke granice i što će biti vezane jedna na drugu, da se prilike uredi na način, koji ne bi mogao izazvati staru mržnju, kako je to činila prešnja austrijska oblast.

Svim narodima sveta dozlogrdila su nasilja i nasilna sredstva. I mi hoćemo živeti u dobrim odnosima sa svim narodima, koji će graničiti s nama, a nemamo namere, da bi činili baš glede Italije iznimku. Radi toga je potrebno, da se u svim stvarima postupa sa mnogo obzira i takta, a ti obziri i taj takt koristiće onomu, koji će tako postupati. Što se nas tiče, dokazali smo da smo pravedni i su-sretljivi i da ne zlorabimo našu vlast. A to nismo dokazali samo za ono malo dana, kad smo bili gospodari Pule, već i kroz godine rata, kad se nismo osvećivali za nama u početku rata sa Srbijom nanese nepravde. Bili smo lojalni i iskreni. Moramo to danas izreći, ma da nismo vični hvaliti same sebe. Ali u nevolji mora čovek da pokaže svoje dokaze.

U ostalom: mi ne molimo za milosli. Mi uopće ne molimo. Nismo se nikad ponizivali pred austrijskim oblastima, bili smo progonjeni i tuženi, ugroženi u našoj existenciji, ali se nismo predali: ni prodali. Nećemo te naše patnje obesiti na veliko zvono, budući da to nema sada smisla. Učinili smo to već za vreme austrijske strahovlade, izneli smo grozne činjenice, izazvali nepogodovanje tadašnjih vlastodržaca, dok su mnogi šutili i skrivali se i nosili austrijske kokarde.

Naša je politika danas politika pamćenja i beleženja. Zapamtimo sve, kako nismo zaboravili sve ono, što su nam Nemci i Madžari učinili. Biće nam veoma milo, budu li uspomene sa talijanske okupacije naših zemalja drage, a biće to u korist i samim narodima, koji će imati tako prilike upoznat se i bratski pomiriti se.

Nije nama dano, da učinimo nešto više, nego li smo učinili. Mi danas nemamo više reči. Reč imade okupaciona vlast, reč imadu ovdešnji Talijani. O njima zavisi mnogo više, nego li možda sada misle. O njihovom držanju i vladanju zavisi budućnost i udes dvaju naroda, koje je historija i udes stvorilo susedima i koji se konačno moraju nagoditi.

Samo onaj, koji ne gleda u budućnost, verovaće, da se ovi odnosi mogu urediti mačem. Nemojmo zaboraviti onu našu staru poslovicu: Ko se mača hvata, taj od mača pogiba.

Naša srednja škola.

Davno već osećamo potrebu jedne naše srednje škole za grad Pulu i okolicu. Ali kako doći do nje? Teško je bilo skloniti pokojnu austrijsku vladu na to, ma daje i ona bila uverena o potrebi. Ali kud bi ona sa svojim nemačkim školama, da u njima naša deca ne sede, koja su, da bude ironija još veća, svaki dan morala slušati, gde im profesori psuju i grde ono, što im je učitelj kod kuće kao nevinoj deci u srce i dušu usadio kao stvari najsvetije. Mnogi je sveti zapis iz detinskih dana neokaljšan poneo u svet, ali je mnogi i mnogi pogazio krv i jezik, oskrvnuo ime i narod. Žaloso, ali istinito. Metnimo ruku na srce i recimo iskreno, da smo to i zaslužili većim našim popuštanjem i nebrigo. I u običnoj nebrizi zatekao nas strašni svetski požar. I sad smo podigli svoj glas za našu srednju školu. Ali sveta austrijska birokracija neču ni sad našeg zdvojnog vapaja. Ona je i sad stala tražiti dlaku u jajetu, nije prestala da nam baca kilpove pod noge, premda smo hteli otvoriti na koncu privatnu školu, — zavod — koji bi bio sam narod održavao novcem, što ga je prištedio, odkidajući zaloga iz ustiju. Usled neprejaznih poteškoća moralo se sa započetom osnovom prestati, trebalo je ostvarenje naše najvrucije želje odložiti na bolja vremena, za vremena, kada budemo smeli sami svojom sudbinom odlučivati. I došao je čas, ovaj davno već žudjeni čas mnogo pre, nego je itko mislio. Sinula je narodima sloboda zlatna, za kojom su vekove uzalud uzdali.

I pred naša je vrata granulo sunce. Ali nas je nadi, ona stara varalica, opet prevarila. Naš saveznik kome je antanta poverila zaposednuće ove naše krašnje, ali nesretne zemlje, prvim je svojim nastupom osujetio našu davnu težnju. Nego svaka sila za vremena. Mi mu moramo svojom organizacijom, svojom odvažnošću i smelošću pokazati, da smo tu, i da će morati s nama da računaju, bude li hteo — ako nas kakvim nesretnim slučajem svetska pravda dosudi njemu — da ima u kući slogu i mir.

Negledajmo s toga prekrštenih ruku. Vreme bega. Izidjimo preda nj vedra čela, smela lica i kažimo mu gromkim glasom, da nas čuje cell svet, da hoćemo, da tražimo, da u naša prava, i u ovo prelazno doba, ne dira.

Otvorimo svoje škole, pa bila za sad i narodnim novcem; ne dajmo, da nam deca u tuđim školama strašni otrov sišu; nemojmo da nas pozniji naraštaji proklinju! Ne, mi nećemo stati! Otvorimo i srednju školu, u kojoj će deca naša, uzdarica naša, crpati znanje u svom slatkom jeziku materinjem. A da nas novčana sredstva pre doba ne izdadu, davajmo svagde i svagda svoj novčić za našu srednju školu, jer ćemo — dok se prilike ne srede — jedino tako moći zajamčiti njezin život.

Napred dakle za našu srednju školu; potomstvo će nam zahvaljivati, blagosiljat će naš rad.

Prof. A. Šepić, Pula.

Česká Hlídka.

Dnes odjizdi posledni transport prislušniků Československé demokratické republiky z Pulje. Loučime se při této příležitosti se všemi, kteří k nám se bratrsky zachovali a nás jako prislušníky osvobozeného národa považovali. I s Vámi, kteří zde z různých příčin dále zůstane, loučime se bratrským „Na zdar“ a „Na shledanou“ ve zlaté slovanské Praze.

Učera o 5. hod. odjel předposlední transport Čechoslováků. Odjezd udál se v pořádku. Před odjezdem rozdávana byla teplá černá káva.

Jako zástupce v Pulji zůstavších Čechoslováků je od „C. P. U. V.“ až do jeho jmenování vládou československou, nadporučík dr. P. Flša pověřen. Uřaduje se v hotelu „Central“.

Hledají se: 4 kočové, 2 sluhové a 1 československá korespondentka. Ti, kteří by se chtěli přihlásiti do těchto služeb, necht se ještě dnes do 11. hod. dopol. hlásiti v hotelu „Central“, Informační kancelář, přizemí v pravo.

Iz slobodne Jugoslavije.

Jugoslavija u brojevima.

Područje, na kojem prebivaju Jugoslaveni prilično veliko. Oni su zaposeli: Srbiju, Crnu Goru, Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku, Slavoniju i Dalmaciju, Istru, Kranjsku, južnu Stajersku, jugoistočnu Korušku neke krajeve Ugarske medju Murrom, Dravom i Stajerskom medjom i jedan deo negdašnje vojvodine Srbije u južnoj Ugarskoj t. j. u Bačkoj (medju Dunavom i Tisom) i Banatu (medju Tisom i Sedmogradskom). Osim toga ima jugoslavenskog življa u ponajviše mešovitim naseobinama u Ugarskoj duž asturijsku granicu od Medjumurja do Dunava i u nekim selima na levom bregu Dunava, zatim u Donjoj Austriji i Moravskoj, pa u srcu Ugarske niz Dunav sve do najbliže blizine Budimpešte. Po službenom popisu pučanstva, što se proveo 31. decembra 1910. — bivšoj Austro-Ugarskoj monarhiji i kraljevini Srubiji ima u Srbiji 4 milijuna Jugoslavena (u materijalnoj zemlji 2,779.000 i 1 milijun od prilike u Novoj Srbiji), 500.000 u Crnoj Gori, 1,823.000 u Bosni i Hercegovini, 3,043.000 u Hrvatskoj, Slavoniji i Ugarskoj, 839.000 u Dalmaciji i Istri, 1,250.000 u Kranjskoj, Stajerskoj i Koruškoj. Pribrojimo li k ovima još neko 500.000 Jugoslavena u inozemstvu (najveći deo u Americi severnoj i južnoj, južnoj Africi i Australiji) ima Jugoslavena okruglo neko 12 do 13 milijuna. Kako je nekad u nas vera imala u političkom životu znatnu ulogu, ne će biti s gorega, navedem li i verski odnos. Po veri su: Srbi gotovo isključivo pravoslavne vere — u sve oko 6 milijuna (od toga 2,779.000 u Staroj Srbiji, neka 750.000 u Novoj Srbiji, od prilike 450.000 u Crnoj Gori, 825.000 u Bosni i Hercegovini, 1,106.000 u zemljama nekadanje ugarske krune i 106.000 u Dalmaciji i Istri. Hrvati i Slovenci su naprotiv gotovo isključivo vere rimsko-katoličke — u sve 4,360.000 (od toga neka 10.000 u Crnoj Gori, 386.000 u Bosni i Hercegovini, 1,937.000 u zemljama bivše ugarske krune i 1,927.000 u negdašnjim austrijskim zemljama. Muhamedovsku veru ispoveda neko 900.000 Jugoslavena; od toga 250.000 u Novoj Srbiji, 40.000 od prilike u Crnoj Gori i 625.000 u Bosni i Hercegovini. S—C.

Dogadjaji u Hrvatskoj.

„Pravda“ prima iz Ivanić-Grada, da tamo svaki čas ljude strelaju. Ondje je odeo Bosanaca sa nekim poručnikom. U subotu dne 9. novembra ustreljeno je 6 osoba. Ustrelene su zato, jer su bile tek pokušale da zapale seno tamošnjem popu. Svakako čin za osuditi, ali oni su izjavili, da su radili ne samo po nagovoru nego i pod pritiskom nekog Steve Knežića. Ustrelena braća Tarnih, bila su još tako reći deca. Dne 10. novembra strelane su dve osobe, a od tih jedna, koja ni po kakovim uvetima nije htela priznati bilo kakovu krivnju. „Pravda“ protestira najodlučnije, da se kojekakvim lajtnantićima daje pravo strelanja i vešanja. Osobe osumnjčene ili uhvaćene trebalo bi predati sudovima u ruke, a oružje tek tamo, gde bi nastao oružani otpor. — Javljaju iz Djakova, da je narodna straža doterala u Osek 54 pljačkaša. Većina ih je iz sela Paučja, Cenkova i Ratkovdola. Zulum su počinjali najvećim delom u mandlevačkim vinogradima. Oni koji su samo u Djakovu pljačkali, još nisu pohvatani. Iz Djakova se mnogo porodica izselilo. Do sada ima u uzama sudbenoga stola oko 200 uapšenika, protiv kojih su stigle prijave državnom odvjetništvu.

Iz Vukovara se javlja, da su pljačkaši i dezerteri razorili crkvu u Bošnjacima. Usled poslednjih slučajeva pljačkanja i paleža bio je, kako je poznato proglašen prekri sud. Vojnopravni odio Narodnog Veća odredio je, da se u sedište svake županije izašalje vojni sudac i zamenik vojnog odvjetnika, koji će fungirati kao javni tužilac. Počam od 9. t. m., ovi sudovi počeli su u pojedinim mestima uredovati.

Dolazak srpskih četa u Osek.

Iz Oseka se javlja od 12. o. mj.: Danas pre podne stigao je u Osek odeo srpske konjice, koju je narod oduševljeno dočekao i pozdravio. Srpska konjica prošla je gornjim gradom te ušla u tvrđavu. Pred gradskom većnicom pozdravili su srpsku vojsku gradonačelnik Pinterović i narodni zastupnik V. Muačević. Srpska je vojska svugde učinila najlepši dojam. Po podne su izdani letaci, kojim se javlja, da vlakom iz Vinkovaca u 5 i pol sati dolazi drugi odred srpske vojske. Pred kolodvorom sakupilo se nepregledno mnoštvo naroda. Sav je kolodvor bio okičen cvećem. Pred kolodvorom podignut je slavoluk.

Poziv Dalmatinaca.

Vlada Narodnog Veća SHS odloži za narodnu obranu, objavljuje sledeće: Radi reorganiziranja ispostavljanja vojske neka se svi pripadnici Dalmacije, koji na području Hrvatske i Slavonije bore...

Časnicima na znanje.

Vlada Narodnog Veća SHS odloži za narodnu obranu određuje: Svi časnici, vojni činovnici i časnički i vojni činovnički aspiranti SHS, neka u vlastitom interesu radi omogućenja sastavka...

Vitimir Korać opet urednik „Pravde“.

Poslednji broj socijalističkog glasila „Pravda“ donosi ovo saopćenje: Na zadnjoj sednici „Glavnog Odbora“ stranke zahvalio se usled nastalih prilika...

Mirovna pregovaranja. Agence Havas javlja, da će se u Versaillesu po svojoj prilici pregovarati samo o preliminarnom miru. Na mirovnoj konferenciji Udružene Države biti zastupane jednakim brojem zastupnika kao što i sve ostale velike...

Francuzi provedovali protiv iskrcanja talijanskih četa na Recl. Javljaju nam iz Reke, da je francuski zapovednik brodovlja na Recl provedovao protiv iskrcanja talijanskih četa na Recl.

Uvjeti primirja za Tursku. London 16. Ministar rata javlja, da je turska vlada bila pozvana, e bi izvela uvete primirja, da poduzme glede svojih četa sledeće mere: U Mezopotamiji mora isprazniti potpunoma vilajet mosulski. Mora predati čitavo topništvo i vladine dobave, osim onoga, što trebaju vojske neophodno i neposredno za prehranu. Mosul biće ispraznjen već 15. t. m. Biće imenovani engleski činovnici, koji će nadzicati žandarmeriju i civilnu tursku upravu itd. Na Kaukazu i u severozapadnoj Perziji povuče Turci svoje čete na granice, koje su držali pre rata. U Siriji i u Ciliciji 15. decembra sve turske čete morati da budu povučene u smeru severozapadno od Bozantila. Tom povlačenju slediće bezodvlačna demobilizacija. 15. novembra predaće turske čete u severnoj Siriji svu artiljeriju i sve strojne puške sa municijom. Time biće sve turske čete odalečene od Cilicije. 10. novembra zaposede francuske i engleske čete Aleandrette. Pitanja uprave zaposednutih područja predmet je još proučavanja. U Arabiji prouzročile su poteškoće saobraćaja sa turskim zapovednicima u unutrašnjosti zemlje neka zakašnjenja, koja se baš sada eliminiraju.

Boljševici napali finsku državu. Kopenhagen, 13. „Aftenbladet“ javlja iz Helsingsfors, da je 8000 boljševika prešlo finsku granicu i da se približuju Vyborgu. Finski ratni ministar otputovao je posebnim vlakom u Vyboug da na mestu organizuje obranu protiv boljševičkih banda.

Domaće vesti.

Upistvanje u naše škole obavlja se od 9-12 sati prijle podne u školama na Velom Vrhu, u ulici Operal (Siljana, kuća Turak), u „Narodnom domu“ i. kaf. u ulici Verudella 20 i u ulici Sissano 87 (rod sestara). Oni roditelji, koji bi želili, da im deca polaze školu u ulici Besenghi, neka dodju upisati decu u „Narodni dom“. Škola u ulici Besenghi je sada zapremljena od vojništva, nu poduzecemo korake, da bude ispraznjena. Po nalogu sada zapovedajućeg admirala, škola u ulici Centide ne će više biti naša, za to moramo otvoriti sve naše Družbine škole, koje su bile prijle rata otvorene, a roditelji moraju radi toga nanovo upisati svoju decu u onu školu, koja im je najbliža. Neke svaki naš čovek upiše svoju decu u naše škole, da pokažemo koliko nas ima. Roditelji, upišite vašu decu u naše škole. Kada će se škola otvoriti, javiti ćemo u svoje vrljeme.

Prilike u gradu. Usled naloga okupacionih oblasti, da svi, koji nisu pre rata bili nastanjeni u Pulu i svi oni, koji nisu Istrani moraju zapustiti grad, nastaje u gradu velika kriza. Ne sme se naime zaboraviti, da su se kroz 4 godine rata ovdešnje prilike znatno promenile, a da je tom naredbom...

Ugrožena trgovina i obrt. U ovdešnjim radionama bili su tečajem rata nadomešteni stari radnici, koji su stupili u vojsku, novima. Velik deo ovih starih radnika zarobljen je u Rusiji, drugi su ratom nastradali, a radi toga buknuća, gospodarska kriza za poduzeća, za radnike i za pučanstvo samo, imade mnogo ljudi, koji su time uprepašteni. Imadu u gradu kuću i kućište, a ne mogu s njim nikamo, odlaze iz Pule bez sredstava, bez hrane, bez lčega. Strašna tragedija. Kažu doduše, da je Austro-Ugarska isto tako postupala u zaposednutim kotarima; i mi verujemo, ali u nas se onda nije niko tome veselio, a bejahu baš naši zastupnici, koji su austro-ugarsku vladu stavili stoga na sramotni odar. Postupak austro-ugarskih oblasti u zaposednutim krajevima ne opravdava odmazdu na jedan austro-ugarski narod, kojemu se sporazum imade u velike zahvaliti, da je rat svratio tako brzo i da se stara država srušila.

Odlazak srpske legije iz Pule. Prekjučer ukrcala se srpska legija, koja se bila sastavila u gradu Pull, naoružana na brod „Belvedere“, te se zaputila u Split. Legija je sastavljena od samih valjanih i odabranih momaka, koji će se staviti na raspolažanje Narodnom Veću u Zagrebu. Momci su se obvezali služiti Jugoslaviji i Srbiji dok će biti potrebno, te će im Narodno Veće dati nalog, da se vrate kućama. Nije bilo nikakvog slavija kod njihovog odlaska, ali mi svi žalimo, što smo sa srpskom legijom, koja se sastoji od samih odabranih elemenata trolmenog našeg naroda, izgubili zaštitu naših kuća i našeg imutka. Pratilica ih svaka sreća i uspeh!

Rekvizicije. Vrhovni zapovednik tvrdjave Pule izdao je naredbu, kojom se mogu provesti rekvizicije. Odlučeno će odrediti talijanski časnik, koji ima nalog, da rekvizicije provede.

Vojnički sud. Talijanski je vojnički sud počeo delovati.

Našim čitateljima. Odrežani smo od celog sveta, nema sveze s našim zaledjem, ne znademo ništa, što se dešava u Ljubljani i u Zagrebu. Talijanske novine štite posvema o našem pokretu. U ostalom postoji u Italiji još uvek cenzura, a novine donose većim delom samo suhe vesti i oduševljene članke za kraja. Molimo radi toga naše čitatelje, da se ustrpe, dok će i nama biti omogućena brzojavna i telefonska sveza sa zaledjem.

Postupak Talijana. U izlogu papirnice Laginja i drug bila je izložena karta izbornih kotara, tiskana još 1914. god. Zapelo oko našim „dobrim“ sugradjanima druge narodnosti o tu kartu. Isto ti dodju jednog dana 2 talijanska časnika u pratnji poznatog vikača g. Talatin-a, koji su naredili, da se primerci iz loga smesta skinu i predaće ostala zalha u dućanu. Sve su karte zaplenjene i odnete uz potvrdu motivacijom, da one bune Jugoslavene protiv Talijana.

Saznajemo, da je zapovednik kr. talijanskih četa u Cresu „silom izbacio“ iz svog ureda gosp. poštanskog meštra Milu Kirca, koji se na to stavio na raspolaganje Nar. Veću u Zagrebu i bio dodeljen pošti na Recl.

Odhor jugoslavenskih žena u Pull dobio je za „Narodno Veće“. Skulin Vincenz K 50—, Leonači Miloš K 10—

Odhor jugoslavenskih žena u Pull dobio za Narodno Veće: K 21—: Marijan Radnić, dobrovoljac srpske legije; po K 15—: Weiss; po K 12—: Piljac, Grčević; po K 10—: Božić, Cisar, Jurković, Mihanović, Jobsrobot; po K 8—: Bračić; po K 5—: Samarija, Periša, po K 4—: Barković; po K 3—: Lorenčin, Lorenčić; po K 2—: Radić, Brečević, Stoković, Dermić, Arto, Grünbaum, Vitas, Grakalić, Voljak, Pavešić; po K 1—: Rubinić, Pukadinović, Grakalić, Zulić, Bračano, po 60 fil.: Bogata; po 20 fil.: Tekarec.

Dnevne vesti.

Nestašica hrane. Ko čita talijanske novine, opazilce stalne vesti, koje živo napominjaju na nekadašnje austrijske prilike. „Gazetta di Venezia“ javlja iz Padove od 16. Mesarne biće — u koliko nam javljaju — sutra snabdevene sa potrebnom količinom mesa. Po dugom je čekanju stigao maslac. — Druga vest javlja iz Mestre od 16. t. m. Nestašica kruha. I danas ostadosmo bez kruha. — Treća vest javlja, da će se u Mlecima u dućanu San Rocco deliti mleko samo za bolesnike uz prikaz lečničke svedodžbe. Prema tome izgleda, da je rat svuda užasno harao i da se primećivaju njegovi tragovi u svim zemljama, pa i u Italiji.

Zlatno kolajna za potapljače „Viribus Unitis“. Kako je poznato, potopili su inženir Rafael Rossetti i lečnik Rafael Paolucci naš admiralski brod „Viribus unitis“. Poznato je, da su oba časnika, po njihovom ličnom priznanju, kad su došli na brod, bila pozdravljena sa „Evviva l'Italia“ i da ih je nesretni zapovednik broda i brodovlja Vuković-Podkapelski prijateljski primio te im saopćio, kako je bivše austro-ugarsko brodovlje prešlo u jugoslavenske ruke. Sada je obojici bila podeljena zlatna kolajna za hrabrost uz primeran napis.

Dopisi iz Istre.

Dolazak Talijana u Buzet.

Dne 10. novembra stigla je u Buzet jedna ophodnja talijanskih vojnika iz Pazina, praćena od šestorice civilnih osoba talijanske narodnosti iz Pazina, je je usprkos protesta oduzela nekoliko teretnih i naoružanih automobila, što smo ih dne 1. nov. u ime država SHS zapleniti bili jednog austro-ugarskoj obalnoj bateriji, koja se je povlačila iz Umaga i koju smo razoružali i dio automobila bio je prije toga otpremljen u Lubljanu. Dne 12. nov. stigla je pak ovamo satnija talijanskih vojnika kao stalna posada. Prije njih dovezla su se dva talij. časnika te pred pozvanim činovnicima izjavila, da zauzimu Istru definitivno u ime Italije. Sa državnih ureda dali su skinuti naše zastave i izvestili talijanske. Na općini, gdje izjaviše, da će odstraniti načelnika i postaviti svog pouzdanika. Na zgradi općinskog ureda kao i na općinsku školsku zgradu izvestili su talijansku zastavu ni me dopustivši da naša uz nju ostane.

Talijanski časnici i vojnici nisu inače loši ljudi, dapače bi se s njima dalo i govoriti, ali su posve neupućeni o našim narodnim i upravnim prilikama pa nasjedaju domaćoj šakici Talijana, koji su se uzobestili i hoće po staroj navadi da izrabe ovu priliku na veliku štetu dobrom glasu Italije a bome i na svoju vlastitu štetu.

U nedelju 17. novembra došao je ogroman broj seljana, osobito juhačkih Krašana, pod narodnim zastavama u Buzet. Talijanski zapovednik nije dopustio da se obdrži javna skupština ni da obilazimo sa razvitim zastavama. Nar. zast. Milčić je uza sve to držao govor masama, protumačio sadanje stanje i pozvao narod na mir i hladnokrvno strpljenje za ovo kratko doba. Sve je svratio u miru samo što nam uapiše trojicu radi izraza upravljenih zapovedniku: Nosite slobodu? Hvala vam na takovoj slobodi! Brzo će vas nestati odavjet Uapšeni su bili ukorenj i pušteni na slobodu.

O svim događajima obavešteno je Narodno Veće u Zagrebu preko šušakćkog odbora.

U ovom kraju Istre ima nas 97% Jugoslavena. Tražimo svoje i čekamo sa nervoznom nestroplivošću odluku mirovnog kongresa. Sloboda i ujedinjenje i Živela Jugoslavija!

Raspušteno općinsko zastupstvo. Pazin, 17. novembra. Zapovednik ovdašnje talijanske vojske, kapetan Gamboni, s današnjim dekretom raspustio ovo općinsko zastupstvo te je imenovao novi pravizorni upravni odbor, koji ima odmah nastupiti, u osobama: Predsednik: Dr. C. Costantini, i četiri članova: Viktor Mrak, prof. V. Monti, Ivan Načičanovič i prof. Martin Zgrablić. Prva su trojica Talijani, a zdnja dvojica Hrvati. Mesna općina Pazin ima 17.000 Hrvata i 1.400 Talijana. Točka!

Tinjan. Tinjanac Bottegara, sada talijanski časnik naložio je, da se imadu skinuti sve hrvatske zastave izvješene u Tinjanu.

Ovih je dana priplo oveci transport vojske, koja je zaposela obe gimnazijske zgrade i pučke škole a i vidimo svaki dan na prolasku mnoštvo vojničkih automobila i dvokolica.

Kako smo već spomenuli u drugoj prigodi valja sve uzeti hladnokrvno i čekati mirno razvrtak događaja. Sve su poduzete mere provizorne naravi, dok će konačno na mirovnom kongresu odlučiti što će biti s Istrom. Tada ćemo biti na čistom a do tada budimo mirni i pomnjivo pratimo što se događa, dobro znajući da svaka batina ima dva kraja.

Setite se naše požrtvovne „Družbe sv. Cirila i Metoda“.

PREGATNI PORUČNIK JOSIP VELICS GDJA. MARGARITA VELICS RODJ. ZSOLDAR VENČANI. Raspored parobrodarske pruge za osoblje i prtljagu između Pule-Brioni-Fažano. Odlazak iz Brioni u 8:00 sati pre podne. Dolazak u Fažanu „ 8:30 „ „ Pulu „ 9:30 „ Odlazak iz Pule u 11:00 sati pre podne. Dolazak u Fažanu „ 12:00 „ „ Brioni „ 12:15 „

zadnji
ošli
organ
Sa C
smo
moraj
i god
i čin
i kao
istera
stvoril
vili s
česko
hova
komu
vlasti,
čnim r
L
slovač
daljnje
če kon
priznat
suvišno
znali s
štititi
D
nerodon
i zapov
prugom
cveča,
stupnik
admiral
Českosl
jugoslav
sa „do
Ver
da račun
lom i s
s njima
oni znad
pravdnu
u odlučn
je buduć
borismo
isti gosp
buduće.
Zelj
njihovom
život i b
mnogo od
Vlada
osim njih
pozvala su
uključivo 2
tih se narod
pravama, d
slobode. I n
mu je nužno
jim narodnim
merna dobra
i u vagonima
rima. Reka,
jevo, Mostar,
pune su raz
hrane, kohja,
rodu sačuva.
tišta silno mn
koje treba u
jeve. Ako ho
bude uređan
rod, nužno je
ganje narodn
narodne potrel
sedništvo na
sledeće:
1. Do 20.
doknadnim tije
vojske, pučki
godine: 1899,
20, 21, 22 i 23
narodni vojni
ničkog odnošaj
izvan granica n
koji nemaju dok
bližeg, popunitbe
branstva, ako je
od njezinih delo
1918. bili prikl